

Назва навчальної дисципліни	Екологія рослин та тварин		
Галузь знань	<i>10 Природничі науки</i>		
Спеціальність	<i>101 Екологія</i>		
Кількість кредитів	3		
Шифр навчальної дисципліни	<i>BK 2.3.</i>		
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Кратко Ольга Вікторівна</i>		
Науковий ступінь	<i>кандидат історичних наук</i>		
Вчене звання	-		
Посада викладача	<i>старший викладач кафедри біології, екології та методики їх викладання</i>		
Контактний телефон викладача	<i>0936950735</i>		
Профайл викладача	http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/bio_kaf/vykladachi/kratko.pdf		
E-mail викладача	kratkoolya@gmail.ua		
Розклад консультацій	<i>Очні консультації</i>		
Час проведення	<i>14.40 – 17.00</i>		
Місце проведення	<i>45 ауд.</i>		

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Екологія рослин та тварин» належить до вибіркових компонент циклу професійної підготовки здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП Екологія, метою якої є професійна підготовка спеціаліста-еколога, яка передбачає теоретичну та практичну підготовку до здійснення самостійних наукових пошуків у галузі екології рослин та тварин, ознайомлення із особливостями взаємозв'язків рослинних та тваринних організмів між собою і з навколошнім середовищем; підходами та конкретними діями у справах раціонального використання рослинних та тваринних ресурсів, їх охорони та збагачення біотичного генофонду.

Навчальний контент

Теми лекцій	Теми практичних занять	Методи контролю	К-ть балів
Змістовий модуль I. Факторіальна екологія			
Тема 1. Біотичні фактори та їх вплив на рослинні та тваринні організми.	Біотичні фактори та їх вплив на рослинні та тваринні організми.		
Тема 2. Абіотичні екологічні фактори та їх вплив на рослинні та тваринні організми.	Екологічні фактори та їх вплив на рослинні та тваринні організми. Основні середовища життя й адаптації до них організмів	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	12
Тема 3. Адаптація живих організмів до несприятливих умов навколошнього середовища.	Адаптації організмів до середовищ життя та факторів навколошнього середовища.		
Змістовий модуль II. Основні поняття демекології та синекології			
Тема 4. Популяційно-видовий рівень організації життя. Екологія виду.	Популяційно-видовий рівень організації життя.	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	
Тема 5. Екологія популяцій.			
Тема 6. Показники	Популяційна екологія.		

популяції.			
Тема 7 . Екологія угруппувань.	Екологія угруппувань або біоценологія. Біогеоценологія. Стійкість екосистеми.		
Тема 8 . Біоценологія.	Вивчення взаємовідносин в біогеоценозах за допомогою трофічних сіток та екологічних пірамід.		
Змістовий модуль III. Використання та охорона біоти			
Тема 9 - 10. Біоіндикація та біомоніторинг.	Використання рослин у моніторингових дослідженнях.	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	16
Тема 11. Індикаторні ознаки рослин та тварин.			
Тема 12. Інтродукція та акліматизація рослин та тварин.	Інтродукція та акліматизація рослин та тварин як один із факторів розселення біоти на планеті.		
Тема 13. Природно-заповідний фонд як основа збереження біорізноманіття.	Червонокнижні рослини та тварини Тернопільської області, їх збереження та розмноження.		
Індивідуальне навчально-дослідне завдання			12
Тестовий контроль			40
Всього			100

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
ЗК01.	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК03.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ФК14.	Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
ФК15.	Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

Формування програмних результатів

Індекс в матриці ОП	Програмні результати навчання
ПР02.	Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.
ПР03.	Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.
ПР06.	Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.
ПР07.	Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколошнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.
ПР08.	Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.
ПР21.	Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.
ПР22.	Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час тестового контролю заборонене (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрой дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'ективних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Літературні джерела

Основна

1. Запольський А.К., Салюк А.І. Основи екології: Підручник. К. : Вища школа, 2001. 358 с.
2. Кучерявий В.П. Екологія. Львів: Світ, 2001. 500 с.
3. Лаптєв О. О. Екологія рослин з основами біоценології. Київ: Фітосоціцентр, 2001. 144 с.
4. Мусієнко М. М. Екологія рослин: Підручник. К.: Либідь, 2006. 432 с.

Додаткова

1. Білявський Г.О., Бутченко Л.І., Навроцький В.М. Основи екології. К.: Лібра, 2002. 352 с.
2. Білявський Г.О., Фурдуй Р.С., Костіков І.Ю. Основи екологічних знань. К.: Либідь, 2000. 320 с.
3. Дерій С.І., Ілюха В.О. Екологія. К.: Фітоцентр, 1998. 196с.
4. Джигирей В.С. Екологія та охорона навколошнього природного середовища: навч. Посібник. К. : Знання, КОО, 2000. 203 с.
5. Корсак К.В. Плахотнік О.В. Основи екології. К.: МАУП, 2002. 296 с.
6. Лаптєв О. О. Інтродукція та акліматизація рослин з основами озеленення. Київ: Фітосоціцентр, 2001. 128 с.
7. Лук'янова Л.Б. Основи екології. К.: Вища школа, 2000. 327 с.
8. Сытник К.М., Брайон А.В., Гордецкий А.В. Экология. Охрана природы (Справочное пособие). К.: Наукова думка, 1987. 523 с.
9. Одум Ю. Экология (в 2-х томах). – М. : Мир, 1999. 367 с.
10. Реймерс Н.Ф. Экология. – М. : Россия молодая, 1994. 367 с.
11. Щарик Л.П., Потоків М.В. Проблеми екології рідного краю. Тернопіль, 1993. 155 с.
12. Кратко О.В. Методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи з екології рослини та тварин для здобувачів спеціальності Екологія. Кременець: Вид-во КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2020 - 30 ст.

Інформаційні ресурси

1. Основи екології [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.ovc.kharkov.ua>
2. Основи популяційної екології [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.smcae.kiev.ua>
3. Клімат в житті рослин та тварин [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.zoology.dp.ua>
4. Екологія тварин [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.zoology.dp.ua>